

Žinote, kas mus labiausiai riboja gyvenime, būti gavėnioje? Tai, kad mes patys... Nes nenorime pokyčių ir..., gyvename baimėje. Savo pačių ar kitų...

Bijome, kad mus atstums; bijome, kad iš mūsų pasijuoks; bijome išsiskirti iš visų savo savitumu, savo būdu; bijome, kad mūsų nesupras ir kažkas (kitoks) paliks; bijome, kad nepavyks kažkas ar nepadarysime kažko; bijome, kad kažką prarasime iš visko, ką turime (o turime tai, ką reikėtų prarasti); bijome, kad mūsų kiti nemylės (nors norime, kad mylėtų tik kažkas). Bijome net miegodami... Baimė žudo! Baimė, nerimas, neramybė – ne iš Dievo!

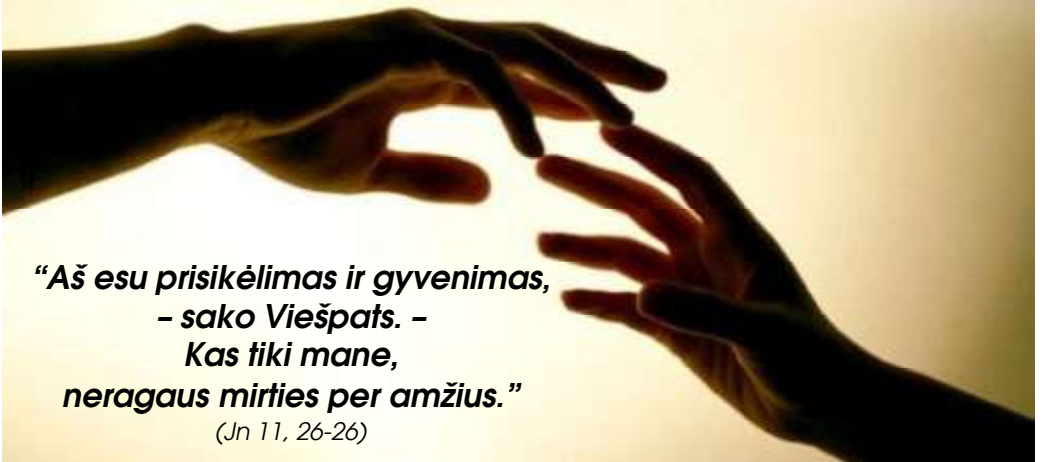
Ta pinčiuko sėjama baimė sukausto gerklę, kai reikia kalbėti. Ji mus priverčia blaškytis, kai reikia nusiraminti. Ji priverčia ieškoti kaltų, kai norim gyventi gerumu. Ta baimė sukausto kūną, kai reikia prieiti prie žmogaus. Baimė sujaukia mintis, kai pasiryžtame gyventi savu, gero žmogaus gyvenimu.

Savyje girdime: “Būk taip ir ten, kur dabar esi, juk nežinia, kas ten už durų, o čia bent jau šilta ir viskas taip ir turi būti!” Baimė priverčia ieškoti negatyvumo, matyti blogį net ir ten, kur jo nėra. Ji priverčia šlietis prie taip pat gyvenančių žmonių, – taip mes gal sau pasiteisiname, kad ir kiti tokie (su baimė), todėl tai lyg ir normalu, o ir paprasčiau taip drauge gyventi (bijant).

Taip pat savyje girdime: “Na, nieko-nieko, kada nors tavo gyvenime bus kas nors gero, nutiks kažkoks stebuklas, štai tada ir pagyvėsi, o dabar – nieko nekeisk, nes bus dar blogiau.”

Beť, pasirodo, pakanka nors kartą peržengti savo baimę, padaryti tai, ko labai bijojai ir pamatyti, kad ta baimė – absoliutus niekas, tiesiog minčių kratinys, bėganti eilutė, tuštuma, ir..., – ji po truputį įveikiama. Beť tai darbas...

Nors kartą žengus drąsų žingsnį – gyvenimas jau nebus toks, kaip anksčiau. Vieną dieną atrasi drąsos jį žengti, nes pavargsi būti miręs žmogus...

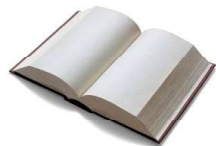

**“Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas,
– sako Viešpats. –
Kas tiki mane,
neragaus mirties per amžius.”**

(Jn 11, 26-26)

ŠIO SEKMADIENIO MIŠIŲ SKAITINIAI

Ez 37, 12b–14; Ps 129, 1–8; Rom 8, 8–11

Psalms atliepas

Viešpats yra maloningas, didi Jo atpirkimo galybė.

Evangelija pagal Joną (11, 1–45)

Anuo metu Lozorius seserys nusiuntė Jėzui žinią: „Viešpatie! Tas, kurį tu myli, serga!“ Tai išgirdęs, Jėzus tarė: „Šita liga ne mirčiai, bet Dievo garbei, – kad būtų pašlovinτας Dievo Sūnus“.

Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį ir Lozorių. Vis dėlto, išgirdęs, kad tasai serga, jis dar dvi dienas užtruko ten, kur viešėjo, ir tik tada pasakė mokiniams: „Eikime vėl į Judėją!“

Atėjęs Jėzus rado Lozorių jau keturias dienas išgulėjusį kapo rūsyje. (O Betanija buvo arti Jeruzalės – maždaug penkiolikos stadijų atstu. Daug žydų buvo atėję pas Mariją ir Mortą paguosti jų dėl brolio mirties.) Morta, išgirdusi, kad ateinąs Jėzus, išėjo jo pasitikti. Marija liko namie. Morta tarė Jėzui: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Bet ir dabar žinau: ko tik paprašysi Dievą, Dievas tau duos“. Jėzus jai pasakė: „Tavo brolis prisikels!“ Morta atsiliepė: „Aš žinau, jog jis prisikels paskutinę dieną, mirusiems keliantis“. Jėzus jai tarė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, – nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius. Ar tai tiki?“ Ji atsakė: „Taip, Viešpatie! Aš tikiu, jog tu Mesijas, Dievo Sūnus, kuris turi ateiti į šį pasaulį“.

Ir Marija, atėjusi ten, kur buvo Jėzus, ir jį pamačiusi, puolė jam po kojų, sakydama: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs“. Pamatęs ją verkiančią ir kartu atėjusius žydus verkiančius, Jėzus labai susigraudino ir susijaudinęs paklausė: „Kur jį palaidojote?“ Jie atsakė: „Viešpatie, eik ir pažiūrėk“. Jėzus pravirko. Tada žydai ėmė kalbėti: „Štai kaip jis jį mylėjo!“ O kiti sakė: „Argi tas, kuris atvėrė neregiumi akis, negalėjo padaryti, kad šitas nemirtų?“

Ir vėl susigraudinęs Jėzus atėjo pas kapą. Tai buvo ola, užrista akmeniu. Jėzus tarė: „Nuriskite akmenį!“ Mirusiojo sesuo Morta įspėjo: „Viešpatie, jau dvokia. Jau keturios dienos, kaip jis miręs“. Jėzus jai tarė: „Argi nesakiau: jei tikėsi, pamatysi Dievo šlovę?!“ Jie nurito akmenį. Jėzus pakėlė akis aukštyn ir prabilo: „Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. Aš žinojau, kad visuomet mane išklausei. Tačiau tai sakau dėl čia esančiųjų, kad jie įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs“.

Tai pasakęs, jis galingu balsu sušuko: „Lozoriau, išeik!“ Ir numirėlis išėjo iš kapo. Jo rankos ir kojos dar buvo suvystytos aprišalais, o veidas apvyniotas drobule. Jėzus jiems įsakė: „Atraišiokite jį ir leiskite jam eiti“.

Daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir matė, ką Jėzus padarė, įtikėjo jį.

Evangelijos komentaras:

Dabartinės mūsų mintys ir savijautos yra iš realybės, kurioje gyvename – kartais atrodo lyg būtume prie kapo, iš kurio dvelkia baimės šaltis, mirties kvapas, apleistumas, ats(is)kyrimas. Norime viso to nejauti, apie tai negalvoti, nuo to pabėgti, bet tai neįmanoma sergančiame, abejingame pasaulyje, kurio šeiminkais norėjome ir norime būti. Tvarkomės aimanuodami, šypsomės su ašarotomis, vienišumo akimis, kreipiamės į Dievą su neviltingu ar priekaištu, kad Jo šalia nebuvo ir nėra, kuomet šeiminkauti užsimanėme mes patys.

Ar suprantame, kad labai nelogiški mes?.. Norime būti dievai, būdami žmonėmis. Ir taip mes sukūrėme savo realybę, kurioje dabar aimanuojame. Izoliavęsi save lyg savo pasigaminuose kapuose, užsidengę veidus ar su kaukėmis, tarsi mūsų veidai būtų subjauroti, bandydami nusiplauti nuo savęs blogį, kurį pamėgę esame... Ir šaukiame: „Kodėl visa taip? Kas kaltas? Gal čia Tu, Dieve, nes jei būtum čia buvęs, mes, visi žmonės kitaip gyventume!“

Ir Dievas, kuris buvo ir yra išmestas iš mūsų gyvenimų, leidžesis būti pirmas izoliuotas, vis matydamas mūsų šeiminkavimą, – verkia... Taip, Dievas verkia, o mes matome tik savo ašaras. Susigraudinęs, rūpesčio pilnas Jis kviečia: „Žmogau, pagaliau atsimerk, pasitikėk manim, priimk mane atgal ir gyvensim. Nurisk savo puikybės akmenį į šalį!“

Kas nustato Gavėnios pradžią, ir Velykų šventimo dieną?

Nuo ko priklauso Velykų diena, kodėl taip skirtingai pradedama ir Gavėnia? Kodėl Kalėdos švenčiamos tą pačią metų dieną, o Velykos visada skirtingai?

Į tai atsako jėzuitų vienuolis kun. Vytautas Sadauskas.

Pirmasis krikščionybės amžiais Bažnyčia turėjo tik vieną šventę – Velykas. Ji buvo švenčiama kas savaitę, sekmadieniais, ir kartą per metus. Jėzaus Gimimo šventė pirmą kartą minima 354 m. Dionizo Filokalo rankraštyje *Chronografe*. Svarbių Romos miestui datų ir asmenų sąrašo viršuje yra įrašas: „*Gruodžio 25-oji: Kristus gimsta Judėjos Betliejuje*“. Kadangi kankinių metinės į kalendorių buvo įtrauktos 336 m., Kalėdos Romoje galėjo būti švenčiamos jau 330 m.

Tyrinėdami, kodėl Jėzaus Gimimo šventei pasirinkta gruodžio 25-oji, mokslininkai priėjo išvados, kad impulsą tam davė pagoniška „Nenugalėtiosios Saulės“ šventė, kurią imperatorius Aurelijonas įkūrė Romoje 274 m., sirų saulės dievo garbei, tikėdamasis, kad ji padės suvienyti ir sustiprinti didžiulę Romos imperiją. Ši šventė buvo švenčiama gruodžio 25-oją, žiemos saulėgrįžos dieną. Kad apsaugotų krikščionis nuo šios šventės įtakos, Bažnyčia nustatė tą dieną švęsti Jėzaus Kristaus Gimimo šventę.

Apie ateisiantį Mesiją kaip apie „Teisingumo Saulę“ kalbėjo jau Senojo Testamento pranašai: „Jums, bijantiems mano vardo, patekės teismuo saulė su gydančiais spinduliais“, – rašė pranašas Malachijus. Ir pats Jėzus apie save sakė: „Aš – pasaulio šviesa. Kas seka manimi, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą“, o Jono evangelijos prologe sakoma, jog Kristus yra „tikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų“. Todėl krikščionys su pasididžiavimu galėjo sakyti pagonims, kad jie švenčia tikrosios Saulės šventę, kuri vienintelė gali suteikti pasauliui šviesą ir išgelbėjimą. Vatikano katakombų kapuose yra išlikusi viena iš seniausių (III a.) krikščioniškų mozaikų, kurioje Kristus vaizduojamas kaip saulė triumfo vežime.

Kristaus gimimo šventės data nekinta, tačiau Velykos kasmet švenčiamos skirtingu laiku. Mat, dėl sąsajų su žydų Velykomis, krikščionių Velykų data vis dar skaičiuojama pagal Mėnulio kalendorių. Romos katalikai ir dauguma protestantų Velykas švenčia pirmąjį sekmadienį po pirmos mėnulio pilnaties po pavasario lygiadienio. Priimta, kad Velykos turi įvykti ne anksčiau kaip kovo 22 ir ne vėliau kaip balandžio 25 dieną.

Kaip minėta, kiekvieną sekmadienį švenčiamas Velykų slėpinys buvo svarbiausia šventė nuo apaštalių laikų. Netrukus imta švęsti ir metinę Velykų šventę, kuri pamažu išsivystė į Velykinį ciklą su pasirengimo laikotarpiu – gavėnia, ir šventine pabaiga – Sekminėmis. Šis ciklas prasideda Pelenų trečiadienį ir baigiasi po trylikos su puse savaitių – Sekminėmis.

Velykos – liturginių metų širdis. Velykos – Jėzaus Kristaus kančia, mirtis ir prisikėlimas – yra visos liturgijos, tad ir Bažnytinių metų širdis. Velykų slėpinys yra tarsi šaltinis, kurio vandenys plūsta per visus liturginius metus. Galiausiai ir visos kitos Viešpaties gyvenimo paslaptys, ir netgi šventųjų šventės bei minėjimai yra tarsi didinga šlovinimo giesmė.

Enciklikoje „*Mediator Dei*“ rašydamas apie liturginius metus, popiežius Pijus XII pabrėžė: „Liturginiai metai nėra šaltas ir negyvas praeities įvykių pavaizdavimas ar tik istorinis įamžinimas. Veikia tai pats Kristus, gyvenantis savo Bažnyčioje ir tebeeinantis tuo beribio gailėstingumo taku, kuriuo keliauti „vaikščiodamas ir darydamas gera“ Jis pradėjo dar gyvendamas žemėje.“

Iš kur kilusi Pelenų dienos tradicija? Kodėl nuo šios dienos prasideda gavėnios metas?

IV a. Romoje buvo atsiradęs trijų savaitių pasirengimo Velykoms laikas. Jis buvo pradedamas „Džiaugsmo“ sekmadieniu; netrukus imta kalbėti apie 40 dienų gavėnios pasninką. Biblijoje 40 dienų yra išbandymo laikas. Jis primena Jėzaus pasninką dykumoje po Jo krikšto Jordano upėje, taip pat Mozės 40 dienų pasninką ant Sinajaus kalno, Elijo pasninką keliaujant į Horebo kalną, 40 dienų, kurias Dievas davė Nineviečiams atsiversti, 40 metų izraelitų klajonę dykumoje... Pradžioje šis 40 dienų laikotarpis prasidėdavo 6-oji sekmadienį

VERBŲ SEKMADIENIS

Velykų šventė prasideda Verbų sekmadieniu (Kristaus kančios), kurį švęsime ateinantį sekmadienį, vadinamą Palmių sekmadieniu.

Verbų sekmadieniu švenčiamas Jėzaus atvykimas į Jeruzalę. Naujajame Testamente aprašyta, kaip Jėzų pasitinkantys žmonės kelių nuklojo drobėmis ir palmių šakomis. Iš to kilo šis pavadinimas - Palmių sekmadienis, dėl to ir naudojame žalias šakeles.

Mūsų kraštuose šiuo simboliu tapo verbos, kurias pasiruošiamė iš žalių šakelių, kurios mums asmeniškai primena dalyvavimą Jėzaus sutikime. Jungdamiesi prie minios šūkšnio "Osana" (hebraiskai "Išgelbėk mus!"), krikščionys šaukiasi ir šaukia Išganytojui. Eidami kartu su Juo, žmonės eina į buvimą kartu su Juo, su noru susitikti ir būti kartu su Jėzumi. Todėl Palmių sekmadienyje procesija yra ir didelės vilties išraiška, ilgesingo ieškojimo, laukimo ir susitikimo su pačiu Jėzumi liudijimas.

Palmių (verbų) sekmadienis turi dvi šventimo dalis: procesija su verbų šakelėmis ir skaitymu visos Kristaus kančios istorijos, kuri mus įveda į velykinį visos savaitės šventimą.

Tad Verbų sekmadieniui pasiruošime žalias verbų šakeles ir save Velykų šventimui.

Šlienavos bažnyčioje Verbų sekmadienio ir visos velykinės savaitės šventimą pradėsime prie parapijos įkūrimui atminti pastatyto kryžiaus.

Viršužiglio bažnyčioje šventimą pradėsime prie bažnyčios pastatymui atminti pastatyto ir praėjusiais metais (minint bažnyčios 30 metų sukaktį) atnaujinto kryžiaus.

VELYKŲ ŠVENTĖS ŠVENTIMAS

Velykų savaitė (visos Velykų savaitės dienos) mums, krikščionims, yra pačios ypatingiausios, iškilmingiausios, tiesiog pagrindinės visų metų ir visų švenčių dienos, tai mūsų krikščioniško tikėjimo pamatas. Jei ne šie įvykiai, kuriuos Velykų savaitėje švenčiame, - tai tikėjimas Dievu ir krikščioniškas gyvenimas būtų visiškai beprasmiški. Tuoj pradėdame švęsti Velykų šventę! Pasiruošime, pajuskime bendrystę ir švęskime!

Šlienavos bažnyčioje:

- Didysis Ketvirtadienis. Paskutinės vakarienės Eucharistija - 18 val.
- Didysis Penktadienis. Jėzaus Kančios apeigos, Kryžiaus liturgija - 18 val.
- Didysis Šeštadienis. Velykų vigilija - 21 val.
- Didysis Sekmadienis. Prisikėlimo Eucharistija - 8 val.

Viršužiglio bažnyčioje:

- Velykų, Prisikėlimo Eucharistija - 11 val.
-

prieš Velykas ir trukdavo iki Didžiojo Ketvirtadienio, kai Romoje atgailaujantys už savo nuodėmes būdavo iškilmingai grąžinami į bendruomenę. Tačiau sekmadienis visada buvo džiaugsmo diena, kurią nepaslinkaujama, o norėta, kad pasninko dienų skaičius būtų 40. Todėl VI a. pr. prieš pirmąjį gavėnios sekmadienį buvo pridėti keturi šiokiadieniai ir taip Pelenų diena tapo gavėnios pradžia.

Pagal leivos Urbonaitės Vainienės interviu su kun. Vytautu Sadausku

---

Šlienavos Švč. M. Marijos Apilankymo parapija. Įm. kodas: 191289430,

Banko sąskaitos Nr.: LT367300010002243406.

Viršužiglio A. Panemunės parapijos filija. Įm. kodas: 192065766.

Banko sąskaitos Nr.: LT52401004100290040.

Tel.: 0 688 37142, el. paštas: rimas.pilypaitis@gmail.com. Šį leidinį paruošė kun. Rimas.